

rastlo bode posebno lepo, delalo bo sadjerejcu veselje in — čast. Recimo, da ako gospodar gospodari 30 ali 40 let in da vsako leto samo eno drevo po opisanem načinu v zemljo spravi, tako se prerova celi prostor, kateri v prvem letu gospodarjenja še ni bil niti pošten pašnik. Po takem prostoru, bo se gospodarjevo oko naslanjalo s pogledom po lepem sadunosniku, zadnje dneve gospodarstva in bo srce veselo. Koristilo bo namreč ne le njemu, ampak tudi njegovim naslednikom. Toti bodo bogati sad trudov uživali, ki je prav za prav bil samo neka igrača, in se spominjali na dobrotnika, ki bode že zdavnej v hladnem grobu počival.

J. K. murčan.

Iz Ljubljane. (Narodnega doma) upravni odbor ukrenil je v svoji seji dne 30. okt. t. l., da se ima drugi obrok deležev uplačati še tekom letošnjega leta. Vsled tega prosimo p. n. gospode deležnike, ki še neso vplačali družega, oziroma prvega in družega obroka svojih deležev, da blagovoló to storiti do 31. decembra 1883. — Ob jednom — s pogledom na bližajoče se žrebanje — prosimo vse one gospode, katerim smo poslali loterijske srečke, naj nam pošljejo do sedaj za nje skupljeni denar, nerazpečane srečke pa naj še pridržé v daljšo prodajo. V Ljubljani dne 5. novembra 1883.

Za upravni odbor društva „Narodni dom“:

Iv. Hribar,
tajnik.

Dr. Alf. Mosché,
prvosednik.

Od Mure. (Letina — lisjakov mešetar). Vinska bratev se je pri nas, to je okoli Kapele in v Murških vrhéh teden dni pred vsemi svetei že skoro dovršila. Ko bi bili kakih deset dni pozneje počeli brati, dobili bi preizvrstno kapljico, kajti vreme bilo je vedno lepo in vinogradom kaj vgodno, pa nemile skušnje prejšnjih let bile so vzrok, da smo se boječi deževja in snega malo prenačili in si zato gledé dobrote naškodili, no itak bo se letošnje vino smelo meriti z onim iz leta 1879, tu pa tam bode še morebiti boljše. Gledé množine mora se reči da je v starih vinogradih bila še le komaj srednja letina, ponovljenih to je po izgledu gosp. Ostfelerja prekopenih in na novo nasajenih pa je bratev bila dobra. Pa žali Bog da je še le komaj deseti del vinogradov po tem prirodnem načinu v ponovljenih; devet desetih vinogradskih posestnikov še se zmirom trdovratno drži starega kopita in je slepih in gluhih za pameten napredek, premda leto za leto vidi veliki razloček med dobro vdelanim vinogradom skrbnega soseda in med lastnim zanemarjenim. Imenovani g. O., ki ima svoj vinograd v Račkem vrhu, pol ure nižje Kapele nabral je letos na desetih oralih čez 79 polovnjakov, tedaj na oralu blizo 4 štertinja-

ke, kar je pri tukajšnjih vinogradih za čudo redka prikazen. Pa ne samo letos, že kakih 29 let imade rečeni razumni vinski gospodar po razmeri najboljše bratve počenski od Radgone do Ljutomera in še dalje in predava svoje izvrstno vince vedno po visokej ceni, ali boljše rečeno toči ga v Gradci sam, in če se Gradčanom zaželi prave nepokvarjene dobre kapljice, pošiljajo si po Ostfelerjevo vino. Koliko vinogradskih posestnikov hodi mimo teh krasnih goric, njih gleda, se čudi, kde kateri tudi jezi, pa mesto, da bi svoj vinograd tudi tako predeleval in obdeleval, kakor je to počel pred 27. leti g. O. sè svojim na vzgled in blagor celega okraja, držijo se mnogi vinogradniki prav trmasto stare slabe navade pa vsled tega — so prazne kleti. Res je, da so stroški pri takem prekopavanji in novem nasajevanju v početku veliki; pa vsako zimo nekaj, sčasom se itak cel vinograd ponovi in prerodi. Tu pri g. O. je, ako se nemotim, polnih deset let ali še več preteklo poprej ko si je ves vinograd ponovil. (Konec prih.)

Iz Celja. (Požari.) V kratkem času smo imeli v celjski okolici škrat ogenj. Pred 14 dnevi je našgal Miha Zupanec blizu Svetine v Laški fari sam svojo kočo, potem je skočil v ogenj, iz kterega so ga sicer še potegnili živega; toda zavoljo hudih speklin je vmrl v celjski bolnišnici. Pred nekaterimi dnevi je zgorel hlev zunaj Celja na cesti proti Teharjem, najbrž ga je vžgal kak ponočni capin. Pretečeno sredo pa je pogorela hišica Jožefa Veber na Ostrožnem. Mogoče da se je ogenj zatrosil po iskrah goreče treske, katero je ob hudem viharji nosila okrog voglov neprevidna ženska.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Delegacije so dokončale svoje delovanje in dovolile penez potrebnih za vojaštvo. — Nemški liberalci ne morejo na Českem več sami gospodovati in zato tirjajo, naj se zdaj nemški del loči od českega. Toda ravno tistih kričačev hlapci pri nas kar jeze rohnijo, če štajerski Slovenci tirjamo namestnijski oddelek v Maribora in višjo sodnijo slovensko v Ljubljani. Nemški liberalci pač hočejo po nas Slovencih zmiraj teptati; sedaj rogovolijo najhuje s šulvereini okolo Maribora pa jim ne bo nič pomagalo. — Arlsko planino so 13. t. m. predrli, kmalu bo tunel dogotovljen in nova železnica nas vezala s Švico in Francosko, sedaj bo naša kupčija neodvisna od nemško-pruskih železnic. Kar so nemški liberalci 20 let odlagali, to so sedanji konservativno-narodni poslanci Avstriji v par letih pripravili. — V Sore na Kranjskem je nemški šulverein poslal nemškovalnega učitelja pa je moral pobrati šila in kopita; nihče ga ni hotel

pod streho vzeti. — V zlati Pragi odprejo 18. t. m. slovesno prekrasno česko narodno gledališče. Od vseh avstrijskih Slovanov pride zastopnikov, slovenskih iz Ljubljane, n. pr. od mesta, od Matice in Sokola. V Pragi bode tedaj sijajno slovansko pobratimstvo. — Fem. Filipovič bržčas ne bode hrvatski ban, Magjari ga baje nečejo. — V dalmatinskih mornarskih šolah se uvede hrvatski jezik namesto italijanskega. Tako je prav, saj služi na ladijah največ slovanskih mornarjev.

Vnanje države. Nemško-pruski cesar je poslal namesto sebe svojega sina na Špansko, da vrne obiskovanje španskega kralja. Politiki pravijo, da pojde na povelje Bismarkovo utrjevati nemško-špansko zvezo zoper Francoze. Te hoče Bismark še enkrat potolči, preden oči zatisne. — Ruski prvi minister Giers zopet po Evropi potuje. Najprvje je obiskal cesarja Viljelma in Bismarka. — Italijani nameravajo od Benetek kraj Jadranskega morja staviti novo železnico do Trsta. Nemški knez in kardinal Hohenlohe je papeža razžalil in potegnil iz Rima. Papež ga kličejo nazaj, če ne, ga izpahnejo iz zbora svojih svetovalcev. — Na Srbskem so vojaki kralj Milanovi nekaj upornikov postreljali, nekaj zaprli, nekaj pa čez mejo v Bolgarsko porinoli. Vendar umirjena še dežela ni, ker je „hitri sod“ oklican še v 4 pokrajinah. — Na Gerškem so nalivi v Tesaliji mnogo vasnic in več mest skoraj do čista uničili. — Egipčanska vojska v osrednji Afriki je bila tepena. Krivi prerok Mahdi je zmagal in potolkel 400 Egipčanov. — Na otoku Madagaskar je v glavnem mestu nastalo hudobno klanje med Madagezi samimi, Francozi vzamejo bržčas mesto, da naredijo red in mir. — Panamaški veliki kanal koplje sedaj nad 10.000 delavcev. Kanal odpre ladijam kratko pot iz Atlantskega v Veliko morje.

Za poduk in kratek čas.

Črni vitez pa hudi grof.

II. Izvešta, da je Milica v gradi Jelšan-skem, da se je poročila z ondotnim mladim gospodom in da se njeni mož grozi, do pride s svojo vojsko nad morivca. Tega nečejo čakati, hudi grof se takoj če maščevati, zato zbere zopet svoje ljudi, udarijo na grad i sieer po noči ker je trdil vitez in vedel grof, da je noč tacemu početju posebno ugodna.

Mislili so, da si grad lahko pridobijo pa zmotili so se. V gradi so že vedeli, da ti tolovaji pridejo, zato so bili tako dobro sprejeti, da so se po dolgem boji s krvavimi glavami vrnili. Hudi grof je bil ranjen, rotit se je in klet, da je bilo groza. Videli so grofovi, kako je eden z mečem črnemu vitezmu po glavi dal, drugi je

ustrelil, a krogla in meč mu nista nič prizadjala.

Ko v grad dospejo, se mora grof uleči, rana je bila nevarna, in da ne bi imel tako zvestega prijatla, bi bil gotovo umrl. S satan-skim smehljajem sedi črni vitez pri njem ter pravi sam sebi: „čakaj ptiček, tvoje peruti so še prekratke.“

Grof ozdravi in bil je še hujši ko poprej. Necega dne če pokazati svojo izurjenost v streljanji. Da toraj poklicati kmeta, postavi ga pred sebe, ukaže mu usta odpreti, meri in meri, i res nesrečnejšo ravno v usta kroglo pošlje. Zgodilo se je to na ravnem polji, v bližini so nekteri delali. Ko ti vidijo to hudobijo, se razkačeni na grofa vržejo; ali on zatrobi i četa oborožanih se na uboge kmete vsiplje, nektere koj ubijejo druge pa v ječo vlečejo.

Tako se je vrstila hudobija za hudobijo, dokler ni bila mera grofova polna. Bil je zimski čas; šli so na lov, kjer pa niso sreče imeli ter se prav slabe volje domov vrnejo; med potjo išče grof koga, da bi jezo na njega spustil. Pred borno kočico v visokem snegu se valja mali deček. Ko ga grof zagleda, se grozno nasmeji in konja tako požene, da mora čez dečka iti. Konj poskoči, a ubogi deček od njegove kopite zadet, se s krvavo glavo mrtev na tla zvali. Ustavijo se lovci in grofa hvalijo.

Sedaj prileti iz sobe žena, mati otroka; videč njega mrtvega strašen krik zažene, vzame mrliča v naročje, stopi pred grofa i mu s strašnim glasom pravi: „Dosedaj ti je nebo prizanašalo, zdaj ti ne more več! Kri nedolžnega vpije po maščevanji, mraz naj te tresse, dokler se ne boš v peklu s tvojim tovaršem grel.“ Zdaj grof naglo konja spodbode, beži od tod. Ali bilo je res ali se mu je zdelo, da ga mraz tresse. „Jaz sem bedak, da se dam od te babe v kozji rog zagnati, meni je vroče.“ Ali ni mu bilo toplo niti v gorki sobi, naj še tako simitamo koraka, naj se zavija kakor če, naj pri ognji sedi; njega zebe. Ni mogel spat, strašni obrazi ga spremljajo noč in dan; sam neče biti, strah ga je. Tako sedita eno noč v prostornej silno razgretej sobi črni vitez pa grof pri ognji. Grofa zebe, prikazni ga nadlegujejo, britko toži proti prijatelju, kateri se mu le smeji. „Ti se lahko smejiš, ker ti je vroče kakor bi ravno iz pekla prišel.“ „Čaj pa ti jaz zakurim“, zavpije razkačeni vitez, segne v peč in vrže goreče treske po sobi. S prva so to za šalo imeli, a ko je začela soba goreti ko so zastonj ugaševali, so hoteli naglo pete odnesti. Ali iz plamena so se krog in krog in krog vzdigovale črne peklenške pošasti, črni vitez se tudi v eno spremeni, objame grofa, da kar zakriči in mu pravi: „Segrej se ljubi